

Bir Bakışta Tıbbi Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Orjinal Esere Ait Bilgiler

Adı: Medical Microbiology and Infection at a Glance

Editör: Stephan H. Gillespie, Kathleen B. Bamford

Orjinal ISBN: 978-0-470-65571-9

Yayınevi: Wiley-Blackwell

ISBN

978-605-258-527-6

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Bir Bakışta Tıbbi Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon

Yayıncı Sertifika No

25465

Editörler

Neşe İnan

Julide Sedef Göçmen

Baskı ve Cilt

Göktuğ Ofset

Bisac Code

MED052000

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

DOI

10.37609/akya.1136

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Bir Bakışta Tıbbi Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon

Stephan H. Gillespie

MD, DSc, FRCP(Edin), FRCPath
The Sir James Black Professor of Medicine
The Medical School University of St Andrews
St Andrews, UK

Kathleen B. Bamford

MD, FRCPath
Consultant Medical Microbiologist and Visiting Professor
Imperial College Healthcare NHS Trust and Imperial
College London
Hammersmith Hospital
London, UK

Dördüncü Baskı

Çeviri Editörleri

Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

Biruni Üniversitesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı
İstanbul

Prof. Dr. Julide Sedef Göçmen

TOBB ETU Üniversitesi Tıp Fakültesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı
Ankara

Kitap Çevirmenleri

Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

Biruni Üniversitesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı
İstanbul

Dr. Öğr. Üyesi Şeyma Katrinli

İstinye Üniversitesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik
Anabilim Dalı, İstanbul.
Emory Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Atlanta, ABD
(TÜBİTAK Doktora sonrası araştırma bursiyeri).

İçindekiler

Dördüncü baskı notu 6

Birinci baskı notu 7

Bölüm 1 Kavramlar

Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

1. Bakterilerin yapısı ve sınıflandırılması 8
2. Doğal immunité ve normal flora 10
3. Enfeksiyon hastalıklarının patojenliği ve patogenezi 12
4. Enfeksiyonun laboratuvarında incelenmesi 14
5. Antibakteriyel tedavi 16
6. Antibiyotiklerin klinik kullanımı 18
7. Antibakteriyel ajanlara direnç 20
8. Enfeksiyon kaynakları ve bulaşıcılığı 22
9. Enfeksiyon kontrolünün prensipleri 24
10. Hastane enfeksiyonları 26
11. İmmünizasyon (Bağışıklık kazandırma) 28
12. Yeni ortaya çıkan enfeksiyonlar 30

Bölüm 2 Bakteriyoloji

I- Dr. Öğr. Üyesi Şeyma Katrinli

13. Stafilokoklar 32
14. Streptokok enfeksiyonları 34
15. *Streptococcus pneumoniae*, diđer Gram-pozitif koklar ve alfa-hemolitik streptokoklar 36
16. *Listeria*, *Bacillus*, *Corynebacterium* ve çevresel mikobakteriler 38
17. Difteri, tetanoz ve boğmaca 40
18. Patojenik Mikobakteriler 42

Bölüm 2 Bakteriyoloji

II-Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

19. *Clostridium* 44
20. Sporsuz anaerobik enfeksiyonlar 46
21. *Neisseria* and *Moraxella* 48
22. Küçük Gram-negatif kokobasiller: *Haemophilus*, *Brucella*, *Francisella*, *Yersinia* ve *Bartonella* 50
23. Enterik Gram-negatif bakterilerin patojenliđi 52
24. Enterobacteriaceae klinik sendromları 54
25. *Vibrio*, *Campylobacter* ve *Helicobacter* 56
26. Çevresel patojenler: *Pseudomonas*, *Burkholderia* ve *Legionella* 58
27. *Chlamydia*, *Mycoplasma* ve *Rickettsia* 60
28. Spiral Bakteriler 62

Bölüm 3 Viroloji

Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

29. Virüslerin yapısı, sınıflandırılması ve antiviral tedaviler 64
30. Herpesvirüsler I 66
31. Herpesvirüsler II 68
32. DNA virüsleri: Adenovirus, Parvovirus ve Poxvirus 70
33. Kızamık, Kabakulak ve Kızamıkçık 72
34. İnfluenza virüsleri 74
35. Parainfluenza ve Diđer Solunum Virüsleri 76
36. Enterovirüsler ve Gastrointestinal Sistemi Enfekte Eden Diđer Virüsler 78
37. Hepatit virüsleri 80
38. Tropikal, Egzotik veya Arbovirüsler 82

Bölüm 4 Mikoloji

Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

39. Maya enfeksiyonları 84
40. Filamentöz mantarlar 86

Bölüm 5 Parazitoloji

Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

41. Bağırsak Protozoonları 88
42. Sıtma, Leishmaniasis ve Trypanosomiasis 90
43. Bağırsak Helmintleri 92
44. Doku Helmintleri 94

Bölüm 6 Sistemik Enfeksiyonlar

Dr. Öğr. Üyesi Neşe İnan

45. Konjenital ve Perinatal Enfeksiyonlar 96
46. HIV Enfeksiyonu ve AIDS 98
47. Nedeni Bilinmeyen Ateş ve Septisemi 100
48. Endokardit, Miyokardit ve Perikardit 102
49. Merkezi Sinir Sistemi Enfeksiyonları 104
50. Solunum Yolu Enfeksiyonları 106
51. Üriner ve Genital Sistem Enfeksiyonları 108
52. Kemik ve Eklem Enfeksiyonları 110
53. Bakteriyel Diyare 112
54. Zoonozlar 114
55. Bağışıklık Yetersizliđi Olan Hastalarda Enfeksiyonlar 116
56. Göz Enfeksiyonları 118
57. Deri ve Yumuşak Doku Enfeksiyonları 120

Dördüncü Baskı Notu

Enfeksiyondaki değişim hızı, bu alanda enfekte edici unsurların, tedavilerin ve aşıların bulunuyor, geliştiriliyor ve ortaya çıkıyor olmasına rağmen halen yüksektir. Özellikle hastaneden edinilen enfeksiyonlar, epidemiyolojide oluşan değişimler ve patojenlerin şiddetindeki değişimler hem hastane içinde hem hastaneden çıktıktan sonra hastaları etkilemekte, bu durum da konuya yapılan vurgunun her yıl beklenmedik şekilde değişmesine neden olmaktadır. Tanı için uygulanan metotlar, özellikle tüm enfeksiyonların tanısında artan oranda kullanılan moleküler yöntemler ile hızlı ilerleme göstermiştir. Yüksek çıktılı genom dizilmesinin varlığı, patojenin nasıl oluştuğu, hastalığa nasıl yol açtığı ve nasıl

bulaştığına dair anlayışımızı etkilemektedir. Bu baskıda, tüm alanlarda kritik önemi olan değişiklikleri yakalamaya çalıştık, böylece öğrencilere mümkün olduğunca güncellenmiş bilgi sağlandı. “Bir Bakışta Tıbbi Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon” enfeksiyonun ana unsurlarının ve prensiplerinin özünü sunmayı amaçlamıştır. Umarız bu kitapta size sunulanlar öğrenmenizi pekiştirir ve tüm sağlık çalışanlarına hayati önemdeki bu mühim ve etkileyici çalışma alanında daha geniş ve derin bir okuma olanağı oluşturur.

Stephen H. Gillespie
Kathleen B. Bamford

Birinci Baskı Notu

Bu kitap mikrobiyoloji ve enfeksiyon hastalıkları alanında kısa özet arayan tıp öğrencileri ve doktorlar için yazılmıştır. Kurs ve profesyonel sınavlara hazırlananlara yardımcı olacaktır.

Bölümler kavramlara, başlıca insan patojenlerine ve bulaşıcı sendromlara bölünmüştür. Bu birçok tıp fakültesinin öğretim modelini genel olarak yansıtmaktadır.

Mikrobiyoloji hızla gelişmekte ve konular değişmektedir. Sürekli olarak yeni organizmalar tanımlanmakta ve tanımlanan patojenlerin patojenik potansiyelleri hakkında anlayışımız genişlemektedir. Buna ek olarak, taksonomistlerin bilindik kavramları değiştirmeye devam etmeleri karışıklığı arttırmaktadır. Buna rağmen, profesyonel kariyer boyunca üzerine inşa edilecek bilgi kaynağını oluşturan, açık temel bulgular ve prensipler bulunmaktadır. Bahsi geçen bulgular ve prensipler, bu kitapta kısa ve öz biçimde açıklanmaya gayret edilmiştir.

Her bölüm temel bilgiyi resimleyen bir şema içermektedir. İlgili noktalarda, konu ile ilgili metinler daha ileri anlayış ve detay sunmaktadır.

Doktorun uzmanlık alanından bağımsız olarak, özenle yapılan mikrobiyoloji çalışmaları, profesyonel muhakeme için temel oluşturmanın yanı sıra, klinisyene kendine güven ve yıllar boyunca hastalara fayda sağlar.

Yazarlar, kendilerine toplum düzeyindeki uygulamayı hatırlatan Dr.Janet Gillespie'ye editöryel katkısı için ve viroloji bölümlerinin eleştirel okumasını gerçekleştiren Dr.Deenan Pillay'e de teşekkür borçludur.

Stephen Gillespie ve Kathleen Bamford
London, 2000